

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 29. 4. 2020
COM(2020) 178 final

2020/0069 (COD)

SENSITIVE* : *Limited to Cabinets
until adoption*

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008
o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve
vzhľadom na pandémiu COVID-19**

(Text s významom pre EHP)

*

Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Pandémia COVID-19 spôsobuje v dôsledku prudkého poklesu dopytu a verejných opatrení na obmedzenie jej šírenia zásadný hospodársky pokles. Jej výrazné negatívne dôsledky sú citel'né v Európskej únii, ako aj po celom svete. Závažnosť týchto dôsledkov bude závisieť jednak od trvania pandémie COVID-19 a jednak od podporných a ozdravných opatrení, ktoré sa prijímú na európskej i vnútroštátnej úrovni. Konkrétnejšie má bezprecedentný vplyv na sektor letectva. Ak sa kríza likvidity v sektore letectva nebude riešiť, môže do pár mesiacov viesť k platobnej neschopnosti spoločností.

Sektor letectva má pre Európsku úniu strategický význam a je zásadným prínosom pre celú ekonomiku i zamestnanosť v EÚ. V roku 2016 napríklad letectvo v EÚ podporilo 9,4 milióna pracovných miest a prispelo k HDP Únie sumou vyše 624 miliárd EUR. Zároveň je však kľúčové aj pre úspešnosť MSP a cestovného ruchu¹. Každé euro investované v sektore letectva generuje v celkovom hospodárstve 3 eurá a každé nové pracovné miesto v letectve prináša tri ďalšie v iných sektoroch².

Vzhľadom na významný prínos sektora letectva k hospodárskemu rastu a zamestnanosti môže mať vplyv pandémie COVID-19 na toto odvetvie ďalekosiahle dôsledky pre celú ekonomiku EÚ, ako aj pre spojenia, obchod, cenovú dostupnosť cestovania a cestovné možnosti, a to na dlhé obdobie.

Pokles dopytu, uzatváranie hraníc a dočasné obmedzenia leteckých dopravných spojení v rámci EÚ, ako aj medzi EÚ a veľkými medzinárodnými trhmi znamenajú, že objem osobnej leteckej dopravy zaznamená ďalší výrazný pokles. Začiatkom apríla bolo v európskej sieti oproti rovnakému obdobiu v roku 2019 o vyše 90 % menej letov³. V marci počet žiadostí o storno letenky prevýšil nové rezervácie len pri letoch v rámci EÚ o 4,5 milióna⁴. Podľa projekcií bude dopyt cestujúcich za celý rok 2020 o 35 až 46 % nižší než v roku 2019⁵.

Na zmiernenie dosahu tejto pandémie je potrebná ambiciózna a koordinovaná politická reakcia. Vzhľadom na význam letectva pre celkové výsledky hospodárstva EÚ a jeho globálne zastúpenie je kľúčové, aby EÚ podnikla kroky na podporu svojho leteckého sektora. Cieľom tohto nariadenia dočasná úprava viacerých ustanovení existujúcich právnych predpisov v oblasti letectva tak, aby Komisia a vnútroštátne orgány mohli ľahšie riešiť viacero negatívnych dôsledkov pandémie COVID-19, a aby sa zmiernil jej dosah na sektor letectva počas trvania krízy. Medzi tieto dočasné opatrenia patria: 1) zmena pravidiel udeľovania licencií leteckým dopravcom v prípade finančných problémov spôsobených pandemiou COVID-19, 2) zjednodušenie postupov spojených so zavádzaním obmedzení prepravných práv, 3) umožnenie efektívnejšieho zadávania zákaziek na služby pozemnej obsluhy a 4) umožnenie predĺženia platnosti zmlúv na pozemnú obsluhu do 31. decembra 2021.

¹ Zdroj: ATAG – Aviation benefits beyond borders (Cezhraničné prínosy letectva) 2018.

² Zdroj: Medzinárodná rada letísk.

³ Zdroj: Eurocontrol.

⁴ Zdroj: globálne distribučné systémy.

⁵ Zdroj: ACI/IATA.

1.1. Zmena pravidiel udeľovania licencií leteckým dopravcom podľa nariadenia (ES) č. 1008/2008⁶

V zmysle nariadenia (ES) č. 1008/2008 musia členské štáty pozastaviť alebo zrušiť prevádzkovú licenciu všetkým leteckým dopravcom, ktorí si nemusia byť schopní splniť svoje aktuálne alebo potenciálne finančné záväzky v najbližších dvanástich mesiacoch. Ako alternatívu môžu príslušné orgány takýmto dopravcom udeliť dočasnú licenciu. Účelom dočasnej licencie je umožniť dopravcovi reštrukturalizáciu a pokračovanie v činnosti, pokiaľ nie je ohrozená bezpečnosť. Skúsenosti však ukázali, že to zároveň vysiela trhu veľmi negatívny signál o schopnosti leteckého dopravcu prežiť, čo ešte zhoršuje jeho finančné problémy – najmä z hľadiska likvidity. Je pravdepodobné, že leteckí dopravcovia, ktorí boli na tom pred krízou finančne dobre, sa dostanú do situácie, kde ich problémy s likviditou povedú k zákonnej potrebe pozastaviť alebo zrušiť ich prevádzkovú licenciu, alebo ju nahradiť dočasnou. V kontexte súčasnej krízy to môže vyvolať zbytočné administratívne zaťaženie bez zjavného hospodárskeho alebo bezpečnostného prínosu.

Navrhuje sa preto dočasné pozastavenie tejto formálnej povinnosti členských štátov, pokiaľ nie je ohrozená bezpečnosť, pričom sa zachováva povinnosť členských štátov monitorovať finančné zdravie svojich dopravcov s cieľom chrániť cestujúcich pred neprimeranými bezpečnostnými rizikami a umožniť náležité informovanie bezpečnostných orgánov.

1.2. Zmena pravidiel núdzových opatrení podľa nariadenia (ES) č. 1008/2008

Podľa článku 21 nariadenia (ES) č. 1008/2008 môže členský štát zamietnuť, obmedziť alebo podmieniť výkon prepravných práv v prípade potreby riešenia okamžitých krátkodobých problémov vyplývajúcich z nepredvídateľných a neodvratných okolností. S cieľom uistiť sa, že sa pri takýchto krokoch dodržia zásady proporcionality a transparentnosti, ako aj objektívne a nediskriminačné kritériá, by mala byť Komisia a ostatné členské štáty o takýchto krokoch bezodkladne informované, vrátane náležitého odôvodnenia. Okrem toho ak problémy vyžadujúce si také opatrenia trvajú viac ako 14 dní, členský štát musí informovať Komisiu a ostatné členské štáty a môže so súhlasom Komisie predĺžiť opatrenia na ďalšie obdobie najviac 14 dní.

Komisia udeľuje svoj súhlas na druhé a v zásade aj každé ďalšie 14-dňové obdobie formou rozhodnutia. Účelom tohto ustanovenia bolo riešiť situácie krátkodobého trvania a skúsenosti už ukazujú, že nie je vhodné pre situáciu pandémie COVID-19, pri ktorej sa očakáva trvanie niekoľko mesiacov, keďže neúmerne administratívne zaťažuje Komisiu aj členské štáty. Článok 21, ktorý sa týka „krátkodobých problémov“, zjavne nie je prispôbený na súčasnú krízu.

Je preto potrebná dočasná výnimka z uplatňovania procedurálnych požiadaviek článku 21. Výnimka objasňuje, že členský štát môže dočasne zachovať odôvodnené a primerané núdzové opatrenie aj nad rámec 14-dňového obdobia – avšak len počas trvania rizika pre verejné zdravie jasne súvisiaceho s pandemiou COVID-19. Na žiadosť ktoréhokoľvek z dotknutých členských štátov alebo z vlastného podnetu môže Komisia takéto opatrenie zrušiť, ak nie je v súlade s požiadavkami odseku 1 článku 21, alebo ak je v inom rozpore s právom Únie. Na tento účel sú členské štáty povinné informovať Komisiu o zmenách trvania a rozsahu svojich núdzových opatrení.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008, s. 3.

1.3. Predĺženie obdobia, počas ktorého môžu dodávateľia služieb pozemnej obsluhy vykonávať činnosť na letiskách Únie podľa smernice 96/67/ES⁷

Na riešenie súčasného náhleho a bezprecedentného poklesu činnosti a s cieľom pomôcť dodávateľom služieb pozemnej obsluhy získať prístup k zdrojom, ktoré potrebujú na krátkodobé pokrytie svojich fixných nákladov, ktoré sa od marca 2020 ukázali výrazne vyššie než ich príjmy, poskytujú niektoré členské štáty záruky za pôžičky, ktoré môžu tieto firmy žiadať od bankových organizácií na obnovenie minimálnej likviditnej základne.

Záruky za bankové pôžičky pre tieto spoločnosti si však vyžadujú preskúmanie viacerých kritérií s cieľom vyhodnotiť udržateľnosť spoločnosti, ktorá o pôžičku žiada. Viaceré spoločnosti pôsobiace na trhu pozemnej obsluhy a niektoré ich činnosti však už zo svojej povahy podliehajú prevádzkovému režimu, ktorý nezaručuje udržateľnosť, keďže sa podľa článku 11 ods. 1 písm. d) smernice 96/67/ES vyberajú maximálne na obdobie siedmich rokov.

Ak by tieto spoločnosti išli do konkurzu, poškodilo by to celý sektor (letiská aj leteckých dopravcov), keďže by sa z krátko- a strednodobého hľadiska obmedzila hospodárska súťaž a narušilo poskytovanie služieb pozemnej obsluhy, čo by takisto mohlo ovplyvniť obnovu hospodárstva. Preto s cieľom poskytnúť veriteľom dodávateľov pozemnej obsluhy potrebné uistenie na poskytnutie pôžičiek, ktoré im pomôžu vyhnúť sa možnému konkurzu, sa v navrhovanom nariadení stanovuje, že odchylna od článku 11 ods. 1 písm. d) smernice 96/67/ES zmluvy dodávateľov vybraných na základe postupu stanoveného v článku 11 ods. 1 smernice 96/67/ES, ktoré vypršia od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia do 31. december 2020, možno predĺžiť do 31. decembra 2021. Toto predĺženie by malo poskytnúť veriteľom dodávateľov pozemnej obsluhy dostatočné uistenie. Okrem toho v dôsledku krízy už služby pozemnej obsluhy nemusia byť ziskové a niektoré riadiace orgány budú možno musieť takéto služby obstaráť. Treba pripomenúť, že v takom prípade sa uplatňuje smernica 2014/25/EÚ⁸.

1.4. Zavedenie urgentného postupu výberu dodávateľov služieb pozemnej obsluhy počas krízy COVID 19

V článku 11 ods. 1 písm. e) smernice 96/67/ES sa uvádza, že ak dodávateľ služieb pozemnej obsluhy skončí so svojou činnosťou pred koncom doby, na ktorú bol vybraný v súťaži podľa daného článku, bude nahradený na základe postupu stanoveného v článku 11 ods. 1.

Za okolností ako pandémie COVID-19 je možné, že niektorý z dodávateľov zbankrotuje na letiskách, kde je počet dodávateľov pozemnej obsluhy obmedzený na základe článku 6 ods. 2 a 9 smernice 96/67/ES, pričom bude tento dodávateľa v konkurze treba rýchlo nahradiť. Podľa článku 11 ods. 2 si riadiaci orgán letiska môže sám zabezpečiť služby pozemnej obsluhy bez toho, aby sa podrobil výberovému postupu. Tým sa však dá pokryť iba čas potrebný na organizáciu novej súťaže a je nepravdepodobné, že letiská, ktoré ešte neposkytujú služby pozemnej obsluhy, by tieto služby dokázali začať zabezpečovať tak rýchlo. Rovnaké obmedzenie platí pre self-handling aerolinií, ktoré nemajú na danom letisku výrazné zastúpenie.

Preto v kontexte pandémie COVID-19 a odchylna od smernice 96/67/ES, ak sa jeden alebo viacerí dodávateľia služieb pozemnej obsluhy dostanú do konkurzu na určitom letisku počas

⁷ Smernica Rady 96/67/ES z 15. októbra 1996 o prístupe k trhu služieb pozemnej obsluhy na letiskách Spoločenstva, Ú. v. ES L 272, 15.10.1996, s. 36.

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES, Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243.

trvania pandémie COVID-19, pričom to priamo spôsobili dôsledky pandémie, navrhované dočasné ustanovenia umožnia riadiacemu orgánu letiska priamo vybrať dodávateľa služieb pozemnej obsluhy bez potreby organizovať výberové konanie podľa článku 11 ods. 1, maximálne na obdobie šiestich mesiacov.

Úpravy takisto umožňujú Komisii predĺžiť príslušné obdobia delegovaným aktom, ktorý možno prijať podľa núdzového postupu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

2.1. Právny základ

Táto iniciatíva je založená na článku 100 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Uvedené ustanovenie umožňuje prijať všetky vhodné ustanovenia pre leteckú dopravu a už poslúžilo ako základ pre prijatie nariadenia (ES) č. 1008/2008 a smernice 96/67/ES.

2.2. Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Členské štáty nemôžu uspokojivo dosiahnuť ciele tohto návrhu z týchto dôvodov. Ak sú splnené podmienky uvedené v druhej vete článku 9 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1008/2008, uvedené nariadenie neumožňuje členským štátom zachovanie prevádzkovej licencie bez jej pozastavenia, zrušenia alebo udelenia dočasnej licencie. Platí to bez ohľadu na kontext ako pandémie COVID-19 a aj v prípadoch, keď sú problémy s likviditou len dočasné. Pokiaľ ide o obmedzenie prevádzky, nariadenie povoľuje opatrenia v trvaní nad 14 dní iba na základe schválenia Komisiou, a to za každé príslušné obdobie. Smernica 96/67/ES neumožňuje nahradenie zbankrotovaných dodávateľov pozemnej obsluhy urgentným postupom, ani predĺženie obdobia, počas ktorého môžu dodávatelia služieb pozemnej obsluhy vykonávať činnosť. Tieto ciele možno dosiahnuť jedine tak, že sa do nariadenia (ES) č. 1008/2008 zavedú nové dočasné ustanovenia umožňujúce výnimku z článku 11 smernice 96/67/ES.

2.3. Proporcionalita

Návrh neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa zmierniť vplyv súčasnej pandémie COVID-19 na účely vykonávania nariadenia (ES) č. 1008/2008 a smernice 96/67/ES. Navrhované opatrenie je teda primerané, a to aj z hľadiska obmedzeného trvania navrhovaných dočasných opatrení.

2.4. Výber nástroja

Na dosiahnutie svojho cieľa musí mať právny nástroj priame a všeobecné uplatnenie. Preto je najvhodnejším právnym nástrojom nariadenie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

3.1. Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov

Ide o urgentné opatrenie v reakcii na šírenie pandémie COVID-19.

3.2. Konzultácie so zainteresovanými stranami

Vzhľadom na naliehavosť tejto záležitosti sa neuskutočnili formálne konzultácie so zainteresovanými stranami. Orgány členských štátov aj zainteresované strany však vyzvali Komisiu, aby prijala návrh vhodných opatrení v kontexte nariadenia (ES) č. 1008/2008 a dodávania služieb pozemnej obsluhy na letiskách Únie v zmysle smernice 93/67/ES.

3.3. Získavanie a využívanie expertízy

Ako už bolo vysvetlené, vzhľadom na naliehavosť situácie nebolo možné uskutočniť riadne zhromažďovanie odborných poznatkov. Komisia však čerpala zo skúseností získaných v rámci jej kontaktov s členskými štátmi a zainteresovanými stranami zo sektora letectva, ktoré zahŕňali aj konzultácie s odborníkmi.

3.4. Posúdenie vplyvu

Vzhľadom na naliehavosť situácie sa posúdenie vplyvu neuskutočnilo.

3.5. Základné práva

Neuplatňuje sa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Neuplatňuje sa.

5. INÉ PRVKY

5.1. Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Opatrenie nezahŕňa žiadne osobitné mechanizmy monitorovania ani podávania správ, Komisia by však mala byť povinná sledovať vývoj epidémie COVID-19 a jej vplyv na leteckú dopravu a v prípade potreby byť splnomocnená prijať delegovaný akt, ktorým sa predĺžia lehoty, ktorých sa opatrenie týka.

5.2. Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Návrh pozostáva zo štyroch prvkov:

1. Vďaka zavedeniu nových odsekov 1a, 1b a 1c do článku 9 nariadenia (ES) č. 1008/2008 budú mať členské štáty na účely posudzovania v období od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 možnosť nepozastaviť ani nezrušiť prevádzkovú licenciu leteckého dopravcu, ani ak už nie je splnená podmienka, že letecký dopravca Spoločenstva si dokáže splniť svoje aktuálne a potenciálne záväzky na obdobie 12 mesiacov, pokiaľ nie je ohrozená bezpečnosť a existuje reálny výhľad na uspokojivú finančnú rekonštrukciu v najbližších 12 mesiacoch. V riadne odôvodnených prípadoch môže Komisia dané obdobie predĺžiť delegovaným aktom, ktorý možno prijať v rámci postupu pre naliehavé prípady.
2. Po vložení nového článku 21a do nariadenia (ES) č. 1008/2008 budú môcť členské štáty za určitých konkrétnych okolností odmietnuť, obmedziť alebo podmieniť výkon prepravných práv, pokiaľ je takéto opatrenie potrebné na obmedzenie šírenia pandémie COVID-19, na obdobie od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020. V riadne odôvodnených prípadoch môže Komisia dané obdobie predĺžiť delegovaným aktom, ktorý možno prijať v rámci postupu pre naliehavé prípady.
3. Nový článok 24a, ktorý je novou kapitolou IVa v nariadení (ES) č. 1008/2008, umožňuje riadiacim orgánom letísk predlžovať zmluvy s dodávateľmi služieb pozemnej obsluhy do 31. decembra 2021, odchylne od smernice 96/67/ES. Takisto umožňuje riadiacemu orgánu letiska priamo vybrať službu pozemnej obsluhy, najviac na šesť mesiacov. V riadne odôvodnených prípadoch môže Komisia dané obdobie predĺžiť delegovaným aktom, ktorý možno prijať v rámci postupu pre

naliehavé prípady. Táto zmena rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1008/2008 sa odráža v zmene článku 1 ods. 1.

4. Nové články 25a a 25b v nariadení (ES) č. 1008/2008 stanovujú postup prijímania delegovaných aktov uvedených v navrhovanom článku 9 ods. 1b, článku 21a ods. 4 a článku 24a ods. 3 nariadenia (ES) č. 1008/2008.

.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,**ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008
o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve
vzhľadom na pandémiu COVID-19**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁹,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹⁰,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Pandémia COVID-19 spôsobila dramatické zníženie objemu leteckej prevádzky v dôsledku výrazného poklesu dopytu, ako aj priamych opatrení ako uzatváranie hraníc a zákazy leteckej prevádzky, ktoré členské štáty i tretie krajiny prijali na obmedzenie šírenia pandémie.
- (2) Podľa údajov, ktoré manažér siete EÚ zverejnil v rámci Európskej organizácie pre bezpečnosť leteckej prevádzky (Eurocontrol), klesol objem leteckej prevádzky v európskom regióne na konci marca 2020 oproti marcu 2019 zhruba o 90 %. Leteckí dopravcovia hlásia v dôsledku pandémie výrazné poklesy počtu rezervácií a rušia lety počas zimného plánovacieho obdobia 2019/2020 a letného plánovacieho obdobia 2020. Tento náhly prepád dopytu a bezprecedentná miera rušenia rezervácií spôsobili leteckým dopravcom závažný problém s likviditou, ktorý priamo súvisí s pandémiou COVID-19.
- (3) Leteckí dopravcovia Únie, ktorí pred pandémiou COVID-19 vykazovali dobré finančné zdravie, majú teraz problémy s likviditou, ktoré by mohli viesť k pozastaveniu alebo zrušeniu ich prevádzkovej licencie, resp. k jej nahradeniu dočasnou licenciou, a to bez štrukturálnej ekonomickej potreby. Udelenie dočasnej licencie podľa článku 9 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008¹¹ by mohlo vyslať trhu negatívny signál o schopnosti daného dopravcu prežiť, čo by len zhoršilo jeho domnelé finančné problémy. Na základe posúdenia

⁹ Ú. v. EÚ C , , s. .

¹⁰ Ú. v. EÚ C , , s. .

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008, s. 3).

vykonaného v období od marca 2020 do 31. decembra 2020 je preto vhodné, aby sa prevádzková licencia takýchto prevádzkovateľov nepozastavovala ani nerušila, pokiaľ nie je ohrozená bezpečnosť a existuje reálny výhľad na uspokojivú finančnú rekonštrukciu v najbližších 12 mesiacoch. Po skončení tohto 12-mesačného obdobia by sa mal daný letecký dopravca z Únie podrobiť postupu podľa článku 9 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1008/2008. Povinnosť informovať Komisiu, ktorá je zakotvená v článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1008/2008, treba chápať tak, že sa vzťahuje aj na rozhodnutia o nepozastavení, resp. nezrušení prevádzkovej licencie.

- (4) Okrem núdzových opatrení, ktoré možno uplatniť v prípade náhlych problémov krátkeho trvania v dôsledku nepredvídateľných a neodvratných okolností podľa článku 21 nariadenia (ES) č. 1008/2008, by členské štáty mali mať možnosť zamietnuť, obmedziť alebo podmieniť výkon prepravných práv s cieľom riešiť problémy spôsobené pandémiou COVID-19, ktoré môžu mať dlhšie trvanie. Pri takýchto núdzových opatreniach v kontexte pandémie COVID-19 treba dodržiavať zásady proporcionality a transparentnosti, a tieto opatrenia by mali vychádzať z objektívnych a nediskriminačných kritérií platných v súlade s článkom 21 nariadenia (ES) č. 1008/2008.
- (5) Na letiskách, kde je počet dodávateľov služieb pozemnej obsluhy obmedzený podľa článku 6 ods. 2 a článku 9 smernice Rady 96/67/ES¹², možno dodávateľov vybrať na maximálne obdobie siedmich rokov. Dodávatelia, ktorým sa toto obdobie končí, preto môžu mať ťažkosti s prístupom k financovaniu. Toto obdobie by sa preto malo predĺžiť.
- (6) V dôsledku pandémie COVID-19 sa môže stať, že na letiskách s obmedzeným počtom dodávateľov služieb pozemnej obsluhy jeden alebo viacero dodávateľov prestane poskytovať služby danému letisku skôr, než bude možné vybrať nového dodávateľa na základe postupu stanoveného v článku 11 ods. 1 smernice 96/67/ES. V takom prípade je vhodné, aby riadiaci orgán letiska mohol priamo vybrať dodávateľa služieb pozemnej obsluhy, ktorý bude tieto služby poskytovať maximálne počas šiestich mesiacov. Ak riadiaci orgán letiska potrebuje v dôsledku pandémie COVID-19 obstarávať služby pozemnej obsluhy a ide o obstarávateľa v zmysle článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ¹³, má dodržiavať danú smernicu 2014/25/EÚ.
- (7) Ďalší vývoj pandémie COVID-19 a jej vplyvov na sektor leteckej dopravy ťažko predvídať. Komisia by mala priebežne analyzovať vplyv pandémie COVID-19 na odvetvie leteckej dopravy a Únia by mala mať možnosť bez zbytočného odkladu predĺžiť obdobie, počas ktorého sa budú uplatňovať opatrenia stanovené v tomto nariadení, pokiaľ by pretrvávali nepriaznivé podmienky.
- (8) S cieľom predĺžiť v potrebných a odôvodnených prípadoch obdobie, počas ktorého môžu príslušné licenčné úrady rozhodnúť o nepozastavení, resp. nezrušení prevádzkových licencií, obdobie, počas ktorého môžu členské štáty zamietnuť, obmedziť alebo podmieniť výkon prepravných práv, a obdobie, počas ktorého možno predĺžiť zmluvy dodávateľov služieb pozemnej obsluhy a počas ktorého môže riadiaci orgán letiska vybrať dodávateľa služieb pozemnej obsluhy priamo, by sa mala na

¹² Smernica Rady 96/67/ES z 15. októbra 1996 o prístupe k trhu služieb pozemnej obsluhy na letiskách Spoločenstva (Ú. v. ES L 272, 25.10.1996, s. 36).

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na zmenu nariadenia (ES) č. 1008/2008. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov, a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín odborníkov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

- (9) Vzhľadom na naliehavosť výnimočných okolností, ktoré opodstatňujú navrhnuté opatrenia, a konkrétnejšie s cieľom prijať potrebné opatrenia rýchlo, aby sa riešili zásadné a bezprostredné problémy, ktorým predmetné odvetvie čelí, je vhodné stanoviť výnimku z osemtyždňovej lehoty uvedenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (10) Vzhľadom na nepredvídateľné a náhle rozšírenie pandémie COVID-19 a príslušné legislatívne postupy potrebné na prijatie relevantných opatrení nebolo možné takéto opatrenia prijať včas. Preto by sa ustanovenia tohto nariadenia mali vzťahovať aj na obdobie pred nadobudnutím jeho účinnosti. Vzhľadom na povahu týchto ustanovení by takýto prístup nemal byť porušením oprávnených očakávaní dotknutých osôb.
- (11) Nariadenie (ES) č. 1008/2008 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (12) Vzhľadom na naliehavosť výnimočných okolností, ktoré odôvodňujú stanovené opatrenia, je vhodné zabezpečiť okamžité nadobudnutie účinnosti tohto nariadenia,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 1008/2008 sa mení takto:

- (1) V článku 1 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Týmto nariadením sa upravujú postupy udeľovania licencií leteckých dopravcov Spoločenstva, právo leteckých dopravcov Spoločenstva vykonávať letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva a tvorby cien leteckých dopravných služieb vnútri Spoločenstva. Zároveň sa ním stanovujú dočasné pravidlá dodávania služieb pozemnej obsluhy na letiskách Únie.“

- (2) V článku 9 sa vkladajú tieto odseky 1a, 1b a 1c:

„1a. Na základe posúdenia podľa odseku 1 vykonaného od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 môže príslušný licenčný úrad pred uplynutím daného obdobia rozhodnúť, že nepozastaví ani nezruší prevádzkovú licenciu príslušného leteckého dopravcu Únie, pokiaľ nie je ohrozená bezpečnosť a existuje reálny výhľad na uspokojivú finančnú rekonštrukciu v najbližších 12 mesiacoch. Výsledky tohto leteckého dopravcu Únie preskúma na konci daného 12-mesačného obdobia a rozhodne, či sa prevádzková licencia pozastaví alebo zruší a či sa udelí dočasná licencia na základe odseku 1.

1b. Ak Komisia na základe údajov uverejnených Eurocontrolom zistí, že zníženie úrovne leteckej prevádzky oproti zodpovedajúcemu obdobiu v predchádzajúcom roku pretrváva a je pravdepodobné, že bude pokračovať, a že na základe najlepších dostupných vedeckých

údajov je táto situácia výsledkom vplyvu pandémie COVID-19, Komisia prijme v súlade s článkom 25a delegované akty s cieľom náležite zmeniť obdobie od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 uvedené v odseku 1a.

1c. Komisia musí priebežne monitorovať situáciu na základe kritérií stanovených v odseku 1b. Na základe informácií, ktoré má k dispozícii, predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade súhrnnú správu o tejto záležitosti do 15. novembra 2020. Ak sú splnené kritériá uvedené v odseku 1b, Komisia prijme delegovaný akt podľa odseku 1b čo najskôr.

1d. Ak sa to v prípade dlhotrvajúceho vplyvu pandémie COVID-19 na odvetvie leteckej dopravy v Únii vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup stanovený v článku 25b.“

(3) Vkladá sa tento článok 21a:

„Článok 21a

Núdzové opatrenia spojené s pandemiou COVID-19

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 21, môžu členské štáty na obdobie od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 bez súhlasu Komisie uvedeného v článku 21 ods. 1 odmietnuť, obmedziť alebo podmieniť výkon prepravných práv, pokiaľ je takéto opatrenie potrebné na riešenie pandémie COVID-19. Takéto opatrenia musia rešpektovať zásady proporcionality a transparentnosti a musia byť založené na objektívnych a nediskriminačných kritériách.
2. Členské štáty o takýchto opatreniach a ich trvaní bezodkladne informujú Komisiu a ostatné členské štáty, pričom poskytnú náležité odôvodnenie. Ak členský štát upraví, pozastaví alebo zruší takéto opatrenia po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia, náležite o tom informuje Komisiu a ostatné členské štáty.
3. Na žiadosť ktoréhokoľvek z dotknutých ostatných členských štátov alebo z vlastného podnetu môže Komisia opatrenia podľa odseku 2 pozastaviť, ak nie sú v súlade s požiadavkami odseku 1, alebo ak sú v inom rozpore s právom Únie.
4. Ak Komisia na základe najlepších dostupných vedeckých poznatkov, dôkazov a údajov potvrdzujúcich pretrvávajúcu pandémiu COVID-19 zistí, že obmedzenia alebo podmienky, ktoré členské štáty zaviedli v súvislosti s výkonom prepravných práv, budú pravdepodobne potrebné aj po období uvedenom v odseku 1, Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 25a na zodpovedajúcu úpravu daného obdobia.
5. Komisia musí priebežne monitorovať situáciu na základe kritérií uvedených v odseku 4. Na základe dostupných informácií predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade súhrnnú správu o tejto záležitosti do 15. novembra 2020. Komisia podľa potreby prijme delegované akty uvedené v odseku 4 čo najskôr.
6. Ak sa to v prípade dlhotrvajúceho vplyvu pandémie COVID-19 na odvetvie leteckej dopravy v Únii vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup stanovený v článku 25b.“;

(4) Vkladá sa táto kapitola IVa a článok 24a:

„KAPITOLA IVa

DOČASNÉ PRAVIDLÁ PRE SLUŽBY POZEMNEJ OBSLUHY

Článok 24a

1. Odchylné od článku 11 písm. d) smernice 96/67/ES môže riadiaci orgán letiska predĺžiť do 31. decembra 2021 zmluvy dodávateľov služieb pozemnej obsluhy vybraných na základe postupu stanoveného v článku 11 ods. 1 uvedenej smernice, ktoré majú vypršať od [vložiť dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] do 31. decembra 2020.
 2. Odchylné od článku 11 písm. e) smernice 96/67/ES a bez toho, aby bola dotknutá smernica 2014/25/EÚ, na obdobie od 1. marca 2020 do 31. decembra 2020 platí, že ak dodávateľ služieb pozemnej obsluhy ukončí činnosť pred koncom obdobia, na ktoré bol vybraný, riadiaci orgán letiska môže priamo vybrať dodávateľa služieb pozemnej obsluhy na poskytovanie daných služieb maximálne počas šiestich mesiacov alebo do 31. decembra 2020, podľa toho, čo nastane neskôr.
 3. Ak Komisia na základe údajov uverejnených Eurocontrolom zistí, že zníženie úrovne leteckej prevádzky oproti zodpovedajúcemu obdobiu v predchádzajúcom roku pretrváva a pravdepodobne bude pokračovať, že táto situácia je výsledkom vplyvu pandémie COVID-19 a že jej dôsledkom je prerušenie dodávok služieb pozemnej obsluhy alebo ťažkosti s financovaním na strane dodávateľov služieb pozemnej obsluhy na letiskách Únie, Komisia prijme v súlade s článkom 25a delegované akty s cieľom náležite zmeniť obdobia uvedené v odsekoch 1 a 2.
 4. Komisia musí priebežne monitorovať situáciu na základe kritérií stanovených v odseku 3. Na základe informácií, ktoré má k dispozícii, predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade súhrnnú správu o tejto záležitosti do 15. novembra 2020. Komisia podľa potreby prijme delegované akty uvedené v odseku 3 čo najskôr.
 5. Ak sa to v prípade dlhotrvajúceho vplyvu pandémie COVID-19 na odvetvie leteckej dopravy v Únii vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup stanovený v článku 25b.
 6. Komisia musí priebežne monitorovať situáciu na základe kritérií stanovených v odseku 3. Na základe informácií, ktoré má k dispozícii, predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade súhrnnú správu o tejto záležitosti do 15. novembra 2020. Komisia podľa potreby prijme delegované akty uvedené v odseku 3.
 7. Ak sa to v prípade dlhotrvajúceho vplyvu pandémie COVID-19 na odvetvie leteckej dopravy v Únii vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup stanovený v článku 4.“
- (5) Vkladajú sa tieto články 25a a 25b:

*„Článok 25a****Vykonávanie delegovania právomoci***

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty podľa tohto článku sa Komisii udeľuje na obdobie jedného roka od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 9 ods. 1b, článku 21a ods. 4 a článku 24a ods. 3 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku*

Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa tohto článku nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 25b

Postup pre naliehavé prípady

1. Delegované akty prijaté podľa tohto článku nadobúdajú účinnosť okamžite a uplatňujú sa, pokiaľ voči nim nie je v súlade s odsekom 2 vznesená námietka. V oznámení delegovaného aktu Európskemu parlamentu a Rade sa uvedú dôvody použitia postupu pre naliehavé prípady.
2. Európsky parlament alebo Rada môžu vzniesť voči delegovanému aktu námietku v súlade s postupom uvedeným v článku 25a. V takom prípade Komisia okamžite po oznámení rozhodnutia Európskeho parlamentu alebo Rady vzniesť námietku akt zruší.“

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda